

21 gevallen bekend, terwijl in een periode van 1½ jaar reeds 103 gevallen bekend werden.

Hier demonstreert zich weer het grote bezwaar van de retrospectieve enquête: het geheugen blijkt steeds weer een onbetrouwbare leidsman te zijn indien het erom gaat bepaalde — ook medische — gebeurtenissen naar aantal te registreren. Uit de gegevens van de opnamen kan evenwel worden afgelezen dat *geen toename* van het aantal congenitale misvormingen — die hospitalisatie noodzakelijk maakten — na de epidemie is gevolgd. Immers de epidemie bereikte haar hoogtepunt in april 1964, zodat een toename van de gehospitaliseerde congenitale misvormingen door rubeola in deze cijfers terug te vinden zou moeten zijn. Ook uit de landelijke gegevens betreffende doodgeboorten ten gevolge van aangeboren misvormingen blijkt geen top te zijn af te lezen zodat — uit de schaarse ter beschikking staande gegevens — niet kan worden afgeleid dat het tot dusverre gevoerde beleid ten aanzien van rubeolaprofylaxe bij zwangeren onjuist moet worden genoemd. Hoewel ook door de landelijke werkgroep „Rode Hond” nog steeds veel gegevens worden verzameld, kan nog niet worden vastgesteld in hoe grote mate het gammaglobuline een beschermende werking heeft. Gezien de gegroeide verhouding in Nederland lijkt het echter ongewenst het beleid ten aanzien van de profylaxe om te buigen.

NEDERLANDS HUISARTSEN GENOOTSCHAP

UIT DE NOTULEN

Bestuursvergadering van 8 juni 1967

Met genoegen accepteerde het bestuur het aanbod van Pfizer Nederland n.v. een jaarlijkse prijs ter beschikking te stellen voor de huisarts, die het beste wetenschappelijk werk heeft verricht en gepubliceerd. De jury voor het toekennen van deze Pfizer prijs zal worden gevormd door de voorzitter van het Genootschap, A. P. Oliemans namens de C.W.O. en Dr. F. de Waard namens het N.H.I. Gehoopt wordt, dat de prijs reeds voor de eerste maal op het N.H.G.-congres 1967 zal kunnen worden uitgereikt.

Uitvoerig werd stilgestaan bij het verslag van de op 30 mei gehouden bespreking tussen bestuursvertegenwoordigers van L.H.V. en N.H.G. In deze bespreking werd besloten dat na adviesaanvraag bij de R.M.B.A. (Raad van Maatschappelijke Belangen van Artsen), het overlegorgaan der belangenverenigingen van de Maatschappij, de wenselijkheid van een conferentie over de relatie huisarts-specialist bij de Maatschappij aan de orde zou worden gesteld, alsmede de aandacht zou worden gevestigd op de hier en daar optredende belemmeringen in het diagnostisch handelen van de huisarts. Tevens werd bij deze bespreking opnieuw aandacht geschonken aan de opleiding van de huisarts. Hierbij was gebleken, dat men ook in L.H.V.-kringen sterk geporteerd is voor experimenten inzake een postuniversitaire beroepsopleiding.

Het bestuur kon zijn formele goedkeuring hechten aan de splitsing van het N.H.G.-centrum Twente in drie nieuwe centra, te weten Almelo, Enschede en Midden Twente.

Uitvoerig werd aandacht geschonken aan een noodzakelijk geachte uitbreiding van het bestuur. In het bijzonder zal moeten worden gezocht naar kandidaten, die de communicatie tussen het bestuur en enige der grote commissies van het Genootschap moeten verzorgen.

Bestuursvergadering 13 juli 1967

Ondanks het feit, dat het vakantie seizoen van invloed was op de opkomst van bestuursleden en adviseurs, konden toch enige belangrijke zaken besproken worden. De voorzitter deed enige voorlopige mededelingen uit de op 11 juli gevoerde besprekingen tussen Gedelegeerden van het Centraal Bestuur L.H.V. en het dagelijks bestuur van het N.H.G.

DOORLOPENDE AGENDA *

14-17 september Neunte Internationaler Kongress für Allgemein Medizin, Salzburg, Europahaas.

6 en 7 oktober Negentiende ledencongres van de Koninklijke Nederlandsche Maatschappij tot bevordering der Geneeskunst. Apeldoorn, Orpheus.

14 en 15 oktober Weekendconferentie over de scholing tot arts en huisarts. Egmond aan Zee, Troelstra-oord.

20 en 21 oktober Boerhaave-cursus „Medische psychologie” met medewerking van de Subcommissie Medische Psychologie van het N.H.G. en de Nederlandse Vereniging voor Psychotherapie. Boerhaave-centrum, Leiden.

21 oktober Ledencongres (huishoudelijke vergadering) N.H.G. Utrecht, Dependance N.H.I., Moreelsepark 9.

4 november Genetica in de praktijk - Commissie voor de Artsencursus Rotterdam, Dijkzigtziekenhuis.

28 oktober Vijfde Nascholingsdag voor huisartsen uit de drie noordelijke provincien.

10-11 november Twaalfde N.H.G.-congres. Amsterdam, Internationaal Congrescentrum R.A.I.

* De redactiecommissie van huisarts en wetenschap stelt het op hoge prijs wanneer organisatoren van artsencursussen, studiedagen, conferenties, enzovoort, welke meer dan een lokaal karakter hebben en welke voornamelijk op de huisarts zijn gericht, hun programma's voor vermelding in deze agenda tijdig willen zenden aan het redactiesecretariaat, Keizersgracht 327, Amsterdam C.

Daarbij was gebleken, dat de beide kwesties die het N.H.G. tijdens de vorige bespreking ter sprake had gebracht, namelijk plannen voor een conferentie over de relatie huisarts-specialist en sommige diagnostische belemmeringen, die de huisarts kan ondervinden, de tussenschakel van de R.M.B.A. nog niet waren gepasseerd. De besprekingen over de huisartsopleiding werden voortgezet, waarbij mocht worden geconstateerd dat te dien aanzien een grote mate van eenstemmigheid tussen de besturen van beide verenigingen bestaat. Interessant was een vraag van L.H.V.-zijde met betrekking tot de status van het N.H.G. Met name vroeg men zich af of het Genootschap niet binnen het verband van de Maatschappij tot een nauwe samenwerking met de L.H.V. zou kunnen geraken. Het is duidelijk dat deze kwestie in de komende bestuursvergadering en voortgezette besprekingen met bestuursvertegenwoordigers van de L.H.V. terdege van alle kanten zal worden gezien. Vooralsnog meent het N.H.G.-bestuur te moeten betwijfelen of deze vraag een juiste basis is voor de ook door het Genootschapsbestuur gewenst geachte samenwerking tussen beide verenigingen.

Met voldoening vernam het bestuur dat collega Dr. W. J. M. van de Sande zich bereid heeft verklaard door het bestuur kandidaat te worden gesteld op het Ledencongres 1967 voor benoeming tot lid van het N.H.G.-bestuur.

Het bestuur besloot zijn medewerking te verlenen aan een manifestatie van Nephrofarm, waarop de resultaten bekend worden gemaakt van de door deze producentenorganisatie der farmaceutische industrie gehouden enquête naar de medicamenteuze therapie van de artsen. Deze manifestatie vindt plaats op de dag vóór het N.H.G.-congres 1967 en wel op 10 november, eveneens in de R.A.I. te Amsterdam. Over de juiste inhoud van deze bijeenkomst zal nog overleg plaatsvinden tussen vertegenwoordigers van de Nephrofarm, het N.H.G.-bestuur, de Congrescommissie en de Commissie Nascholing.

In overleg met de Commissie Praktijkvoering heeft de Afdeling Voorlichting van het N.H.I. een praktijktas voor de stadsarts ontworpen. Besloten werd een proeforder van 100 stuks te plaatsen. Bestellingen zullen na aankondiging in „huisarts en wetenschap” via het N.H.G.-bureau kunnen geschieden.

Het bestuur bezon zich op middelen om de toekomstige

voorzitter van het Genootschap een reële kostenvergoeding te kunnen toezeggen. Tegen het einde van 1968 zal met een wisseling van het voorzitterschap van het N.H.G. rekening moeten worden gehouden. Het is echter ondenkbaar dat een opvolger van Huygen diens taak onder dezelfde voorwaarden zal kunnen vervullen als tot nog toe mogelijk is gebleken.

De jaarverslagen 1966 van de Commissie Nascholing en van de Commissie Praktijkvoering werden formeel goedgekeurd. Een rapport van de Commissie Praktijkvoering over het steriliseren van instrumenten in de huisartspraktijk zal na herziening op enige punten in „huisarts en wetenschap” worden gepubliceerd.

E. M. Jansen, secretaris

JAARVERSLAG 1966 VAN DE COMMISSIE NASCHOLING

Samenstelling van commissie en subcommissies. Dr. W. Brouwer nam de plaats in van Prof. Dr. J. C. van Es als vertegenwoordiger van het N.H.I. G. van Geldorp trad af als secretaris van de Subcommissie Medische Psychologie. Nadat deze plaats enige tijd vacant was geweest, werd G. J. Schiethart bereid gevonden het secretariaat van de subcommissie te behartigen. De commissie is Van Geldorp grote dank verschuldigd voor de voortreffelijke wijze waarop hij het secretariaat van de subcommissie heeft beheerd. In de Subcommissie Studiegroepen Huisartsgeneeskunde werd het voorzitterschap overgenomen door J. C. Oeberius Kapteyn en het secretariaat door J. Busquet.

Vergaderingen. De Commissie Nascholing vergaderde zeven keer, waarvan tweemaal in plenaire zitting. Eenmaal werd een buitengewone vergadering gehouden, waarvoor het bestuur van het N.H.G. was uitgenodigd.

Sociologisch onderzoek. Het sociologisch onderzoek door de sociologisch kandidaat W. van den Berg, waarbij vierentwintig huisartsen in Noord-Holland werden geënquêteerd, werd voltooid. Het rapport leverde talrijke interessante conclusies op. Merendeels feiten die wel als algemene indruk bekend waren, maar die nog nooit met wetenschappelijke methodieken waren onderzocht. De belangrijkste conclusies waren dat er een grote divergentie bestaat in de attitude van de huisartsen ten opzichte van hun beroepsuitoefening en -opvatting en dat er een correlatie bestaat met de attitude ten opzichte van de nascholing. Verder kwam duidelijk naar voren dat de huisartsen de nascholing het liefst „thuis bezorgd” krijgen, terwijl een voorkeur voor kleine nascholingsgroepen evident was. Het rapport werd op een buitengewone vergadering van de commissie, tezamen met enige bestuursleden door de heer Van den Berg toegelicht, waarbij Prof. Groen als co-referent optrad. Voorlopig werd afgezien van uitbreiding van het onderzoek.

Boerhaave Cursussen Commissie. Er werd contact gelegd met de Boerhaave Cursussen Commissie naar aanleiding van de vraag over de wenselijkheid van een inspraak van de huisartsen bij het tot stand komen van de voor huisartsen bestemde cursussen. Dit resulteerde in een zeer vruchtbare bespreking, waarna drie huisartsen werden aangezocht tot een subcommissie van de Boerhaave Cursussen Commissie toe te treden. Dit waren de collegae Bots (namens het L.H.I.), Lahr (namens de Commissie Nascholing), en Brouwer (namens het N.H.I.).

Teleac. Herhaaldelijk is de nascholing per televisie ter sprake geweest. De onduidelijke structuur van de Stichting Teleac, alsmede de grote technische, financiële en organisatorische problemen die aan deze nascholing van de toekomst vastzitten, waren helaas oorzaak dat op dit punt nog geen noemenswaardige vorderingen werden gemaakt.

Subcommissie Medische Psychologie. Het belangrijkste feit van het jaar was de voltooiing door R. C. Veldhuyzen van Zanten van het „Historisch chronologisch rapport over de studiegroepen medische psychologie”. Het verschijnen van dit rapport, waarvoor de samensteller alle hulde verdient, moet worden beschouwd als een mijlpaal in de historie van de subcommissie, eigenlijk ook in de historie van het N.H.G. De conclusies van het rapport werden uitgebreid besproken in de subcommissie; in de plenaire vergadering van de Com-

missie Nascholing en in een bijeenkomst van de subcommissie met het dagelijks bestuur van het N.H.G. Het blijkt dat sinds 1957 bijna vijftig studiegroepen bestaan of bestaan hebben, waaraan door ruim vierhonderd huisartsen is deelgenomen, dus bijna 10 procent van alle huisartsen. Een opmerkelijk hoog aantal waar men in de ons omringende landen met be- en verwondering naar kijkt. Ook blijkt, dat er een zekere verzadiging is opgetreden, want de vorming van nieuwe studiegroepen gaat moeizamer dan in de beginjaren. Hier doet zich het gemis voelen van een full time functionaris die stimulerend, coördinerend en instruerend kan optreden.

In februari werd de achtste bijeenkomst met huisartsen-discussieleiders gehouden, die wederom goed geslaagd was.

De subcommissie hield zich uitvoerig bezig met de bespreking van een evaluatie-onderzoek over de waarde van het deelnemen aan een studiegroep voor medische psychologie. Dit onderzoek zal worden uitgevoerd door het N.I.P.G. in samenwerking met leden van de subcommissie.

Subcommissie Studiegroepen Huisartsgeneeskunde. Het proefonderzoek van de subcommissie in Noord-Holland werd dit jaar afgesloten. In dit gebied ontstonden minstens tien nieuwe studiegroepen, dankzij de stimulerende invloed van de leden van de subcommissie. In september werd te Kudelstaart een bijeenkomst gehouden waarvoor afgevaardigden van alle centra in het land waren uitgenodigd. Helaas was de opkomst beneden de verwachting. Op deze bijeenkomst werden diverse mogelijkheden die de studiegroepen leveren en diverse methodieken die in deze groepen kunnen worden gebruikt, uitgelegd en gedemonstreerd. Na de beëindiging van het proefonderzoek heeft de subcommissie verder gezocht naar organisatorische vormen om de in Noord-Holland opgedane ervaringen dienstbaar te maken aan de huisartsen in het gehele land. Ook hier doet zich ernstig de behoefte gevoelen aan een full time functionaris die zich kan belasten met het buitengewoon arbeidsintensieve werk in de periferie.

Fonodidactische Dienst. De oprichting van een dienst die de nascholing per geluidsband verzorgt naar analogie van de Engelse „Medical Recording Service” lijkt een groot succes te worden. In dit jaar werden zes Nederlandse banden gemaakt en een Engelse band werd vertaald. Nadat via publicaties in huisarts en wetenschap de oprichting van de dienst bekend was gemaakt, werd een snel toenemend aantal banden bij het N.H.I. ter leen gevraagd. De fonodidactische dienst wordt geleid door Dr. W. Brouwer, daarbij bijgestaan door een redactiecommissie bestaande uit: J. Busquet, A. A. M. E. Janssen, J. C. Oeberius Kapteyn en Dr. P. A. Roorda. Later is collega Janssen uitgetreden en werd zijn plaats ingenomen door J. A. Bosch. Het laat zich aanzien, dat de Fonodidactische Dienst een goede toekomst tegemoet gaat, mede dankzij het subsidie van de Landelijke Artsen Cursus Commissie.

Cursus Geriatrie. De cursus geriatrie, georganiseerd door het N.H.I. en het Algemeen Ziekenhuis „Zonnestraal”, is een groot succes geworden. De cursus waaraan telkens 20 tot 25 artsen deelnemen, is zevenmaal herhaald; in totaal zijn er 136 deelnemers geweest.

Proefcursus Seksuologie. Deze cursus, bestaande uit zes avonden, werd georganiseerd in en door het N.H.I. Een aantal leden van de Commissie Nascholing nam aan deze cursus deel. Het bleek, dat de gevolgde methodiek zich nog niet leende voor onmiddellijke herhaling. Het systeem om nieuwe methodieken eerst op een aantal geselecteerde huisartsen te beproeven, bewees hiermede zijn grote waarde. Niet elk experiment behoeft te slagen, het zou daarom onjuist zijn het experimentele stadium over te slaan.

Quo vadimus? In de loop van dit jaar is geleidelijk duidelijker geworden, dat de Commissie Nascholing en haar subcommissie zich op een tweesprong bevinden. Het meest voor de hand liggende doe- en denkwerk is in de afgelopen tien jaar gedaan. Een organisatie van de nascholing voor alle huisartsen, centraal en perifeer, ligt ver buiten het bereik van de commissie in haar huidige vorm en met haar huidige middelen.

Nascholing organiseren is geen „amateurwerk” meer.